

3. Varför valde du din affärsidé?

Gävleborg: Therese Arven Norling, Nytorpsskolan

"ETA potatis UF, 08/09"

"Vi gjorde en kokbok med potatisrätter och det kombinerade vi med försäljning av kravodlad potatis. Vi ville bredda kunskapen om potatis och vi trodde det skulle gå att tjäna pengar på."

Skåne: Kasandra Wilhelmsson, Hvilans naturbruksgymnasium

"EKO landscaping UF, 06/07"

"De flesta andra arbetar med någon vara, någon produkt. Jag utbildar mig till trädgårdsanläggare så det kändes rätt att hålla på med det då jag också vill fortsätta med det framöver."

Jämtland: Martin Söderkvist, Torstaskolan eller Åsbygdens naturbruksgymnasium

"Mjölksprodukten UF, 07/08"

"Jag har haft intresset ändå sedan jag var liten så det var ganska givet. Jag intresserar mig för getter och vår affärsidé gick ut på att köpa in ko och getmjölk och så ystade vi bland annat färskgetost utav detta."

Västerbotten: Victor Åkerström, Naturbruksgymnasiet i Burträsk

"JV skogsteknik UF, 07/08"

"Vi kom egentligen på en produkt innan vi började tänka på UF och idén kom till under praktiken i skolan. Så vi ville se om det fanns någon marknad för den. Det var ett verktyg för att stämpla virke."

Skaraborg: Tommy Gustafsson, Sötåsen

"Plastpressaren UF, 06/07"

"Är uppväxt på en bondgård och vi har haft ett eget problem vi funderat över. Det är så att det ofta blir mycket ensilageplast över som man måste hantera på något sätt. Så vår idé var en plastpressare. Så det vi gjorde var att lösa ett eget problem som vi trodde att även många andra hade."

Kalmar: Niklas Andersén, Helgesbogymnasiet

"Dannes & Nickes manuelltjänst UF, 08/09"

"Vi visste att det fanns jobb, vi hade redan kontakterna så vi kunde börja jobba med en gång."

"Manuell skogstjänst"

Kalmar: Elina Edvardsson, Helgesbogymnasiet

"Deom's Alltjänst UF, 08/09"

"Vi hade velat göra en produkt men kom inte på någon bra grej. Så vi bestämde oss för alltjänst och alltså göra lite av varje. Det tyckte vi verkade roligt och väldigt varierande."

Gotland: Anton Hammarström, Lövsta Naturbruksgymnasium

"HE skogsservice UF, 06/07"

"Vi gick skogsinriktning så vi hade det intresset. Idén kom som sagt till innan vi visste om UF."

Uppsala: Wilhelm Lönnies, Jällaskolan

"Ett skogsföretag"

"Jag valde något jag var intresserad av som dessutom låg nära min utbildning."

Uppsala: Mattias Bergvall, Jällaskolan

"Bättre Skog UF, 05/06"

"Vi valde att hålla på med skog eftersom vi var intresserade av det."

Västernorrland: Therese Uhlin, Nordviksskolan

"Smådjurssköterna UF, 06/07"

"Jag och min kompis läste djurvård. Att göra en handbok i smådjursskötsel för barn kändes både nyttigt och rätt för oss."

Västernorrland: Robin Porsild, Nordviksskolan

"Robin och company - allt inom slakt och styckning UF, 06/07"

För jag var intresserad och att jag visste att det fanns en marknad för kött till bra pris

Västernorrland: Anna Fahlgren, Nordviksskolan

"H2Zero UF+ HLH UF, 07/08 + 08/09"

Första året gjorde vi spishanddukar. Det var min mormors förslag. Vi märkte att det fanns ett intresse plus att det var kul att göra något konkret. I år säljer vi lågenergilampor för det är verkligen i tiden.

Kartläggning av Ung Företagsamhet på Naturbruksprogrammet hösten 2008

4. Vad är det bästa du lärde dig under UF-året?

Gävleborg: Therese Arven Norling, Nytorpsskolan

"ETA potatis UF, 08/09"

"Vetskapen i stort om hur det är att driva företag. Bokföra och skriva kvitton med mera."

Skåne: Kasandra Wilhelmsson, Hvilans naturbruksgymnasium

"EKO landscaping UF, 06/07"

"Att samarbeta med andra. Jag är impulsiv och tar ofta på mig en ledarroll. Under året lärde jag känna mig själv. Allt handlar inte bara om mig, jag lärde mig att ta hänsyn till andra i mitt företag."

Jämtland: Martin Söderkvist, Torstaskolan eller Åsbygdens naturbruksgymnasium

"Mjolkprodukten UF, 07/08"

"Att stå på egna ben."

Västerbotten: Victor Åkerström, Naturbruksgymnasiet i Burträsk

"JV skogsteknik UF, 07/08"

"Ja, det var mycket med bokföring och sådant, ekonomin."

Skaraborg: Tommy Gustafsson, Sötåsen

"Plastpressaren UF, 06/07"

"Man lärde sig mycket om företagsskötsel och så, men det bästa var nog att jobba som grupp mot ett mål. Jag var VD i i företaget och jag kände att det var något som passade mig upptäckte jag."

Kalmar: Niklas Andersén, Helgesbogymnasiet

"Dannes & Nickes manuell tjänst UF, 08/09"

"Att bokföra."

Kalmar: Elina Edvardsson, Helgesbogymnasiet

"Deom's Alltjänst UF, 08/09"

"Att ta ansvar, bolla idéer med arbetskamraterna och att verkligen utvecklas och komma någonstans. Men jag har också mycket kvar att lära."

Gotland: Anton Hammarström, Lövsta Naturbruksgymnasium

"HE skogsservice UF, 06/07"

"Ekonomibiten och den praktiska skötseln av ett företag samt den självständiga biten av skogsskötsel, vi lärde oss helheten liksom. Praktik hade vi på skolan men det var aldrig samma sak som att själv driva ett företag som ägnade sig åt det."

Uppsala: Wilhelm Lönnies, Jällaskolan

"Ett skogsföretag"

"Allt pappersarbete. Fick en försmak av riktigt företagande. Lärde mig lite grundläggande av det mesta."

Uppsala: Mattias Bergvall, Jällaskolan

"Bättre Skog UF, 05/06"

"Att man måste vara kreativ, framåt, målinriktad och vilja jobba. Att vara egen innebär mycket som man inte behöver tänka på när man är anställd."

Västernorrland: Therese Uhlin, Nordviksskolan

"Smådjursskötarna UF, 06/07"

"Att kommunicera med alla möjliga människor. Att få fram budskap så smidigt som möjligt och diskutera så man kommer överens i affärsvärlden."

Västernorrland: Robin Porsild, Nordviksskolan

"Robin och company - allt inom slakt och styckning UF, 06/07"

Den ekonomiska biten. Allt "pappersgöra". Ämnet var jag redan insatt i.

Västernorrland: Anna Fahlgren, Nordviksskolan

"H2Zero UF+ HLH UF, 07/08 + 08/09"

Man får en inblick i hur det är att driva företag. Känna på att arbeta själv och utveckla sina egna idéer.

Kartläggning av Ung Företagsamhet på Naturbruksprogrammet hösten 2008

5. Vilka hinder stötte du på under UF-året?

Gävleborg: Therese Arven Norling, Nytorpsskolan

"ETA potatis UF, 08/09"

"Det var ett problem att hålla sams i gruppen och att se till så alla gjorde lika mycket."

Skåne: Kasandra Wilhelmsson, Hvilans naturbruksgymnasium

"EKO landscaping UF, 06/07"

"Massa! Komma igång, marknadsföra oss, och att få kunder. Det var ett problem att alla i företaget ville göra olika saker, vi var inte överens om vilka jobb vi skulle göra. Sedan var det problem med att motivera alla att jobba och man kände av viss tidsbrist."

Jämtland: Martin Söderkvist, Torstaskolan eller Åsbygdens naturbruksgymnasium

"Mjölksprodukten UF, 07/08"

"Vi hade en livsmedelslokal på skolan som användes för styckningskurser och det var en lång process att få den och oss godkända, av livsmedelsverket, för att få göra ost."

Västerbotten: Victor Åkerström, Naturbruksgymnasiet i Burträsk

"JV skogsteknik UF, 07/08"

"Vi hade inte så mycket problem i och med att produkten var klar innan vi började med UF. Lite tidsbrist och sådant kunde man känna av men det var mer att vi inte tog vara på tiden."

Skaraborg: Tommy Gustafsson, Sötåsen

"Plastpressaren UF, 06/07"

"Att nå ut på marknaden var svårt. Jag tror det beror på vår målgrupp. Äldre bönder hade vi speciellt svårt med, det var svårt att få dem att förstå och acceptera idén. Det lossnade egentligen först på slutet då vi hade gjort ett antal demonstrationer på diverse mässor med mera. Sedan var det såklart lite med grupparbetet ibland såklart."

Kalmar: Niklas Andersén, Helgesbogymnasiet

"Dannes & Nickes manuell tjänst UF, 08/09"

"Det var ganska krångligt med skatt och sociala avgifter och sådant. Skatteverkets hemsida var krånglig."

Kalmar: Elina Edvardsson, Helgesbogymnasiet

"Deom's Alltjänst UF, 08/09"

"Vi var inte alltid överens i företaget, sedan hade vi många stora frågor i början och vi hade en ny lärare så vi fick ta mycket hjälp av UF-kontoret."

Gotland: Anton Hammarström, Lövsta Naturbruksgymnasium

"HE skogsservice UF, 06/07"

"Tidsbrist, vi var bara två i företaget och vi hade ganska omfattande uppgifter att ta tag i och båda skulle ha tid samtidigt dessutom."

Uppsala: Wilhelm Lönnies, Jällaskolan

"Ett skogsföretag"

"Inga större. Vi hade jobb från början till slutet, fullföljde och slutförde med bra resultat."

Uppsala: Mattias Bergvall, Jällaskolan

"Bättre Skog UF, 05/06"

"Inga direkta, eller jo. Vi var fyra stycken och det var för mycket för vår affärsidé. En eller två hade varit bättre."

Västernorrland: Therese Uhlin, Nordviksskolan

"Smådjursskötarna UF, 06/07"

"Det svåraste var att komma igång. Och göra något av en idé, sen flöt det på bra."

Västernorrland: Robin Porsild, Nordviksskolan

"Robin och company - allt inom slakt och styckning UF, 06/07"

Det var många. Det var flera komplicerade avtal för att få slakta skolans djur på nära håll. Sen krånglade datum och bilar. Och så var jag tvungen att begränsa mej, för jag tjänade för mycket pengar. Det kändes snotet.

Västernorrland: Anna Fahlgren, Nordviksskolan

"H2Zero UF+ HLH UF, 07/08 + 08/09"

Första året var vi fem stycken i företaget. Det blev mycket tjafs om vem som gjorde vad. Nu är vi två, det är bättre.

Kartläggning av Ung Företagsamhet på Naturbruksprogrammet hösten 2008

6. Driver du företag idag? Om ja, vad för företag? Vad har du haft för nytta av att vara UF-elev? Om nej, kan du tänka dig att starta ett företag och vad tror du att du skulle ha för nytta av ditt UF-år då?

Gävleborg: Therese Arven Norling, Nytorpsskolan

"ETA potatis UF, 08/09"

"Jag håller på med UF nu men jag skulle kunna tänka mej att starta ett senare, man har ju fått en bra inblick i hur det fungerar nu."

Skåne: Kasandra Wilhelmsson, Hvilans naturbruksgymnasium

"EKO landscaping UF, 06/07"

"Är mitt i uppstartandet av ett. Har papper och så klart. Det är tänkt att komma igång till våren. UF-året gjorde jättestor nytta! Jag fick verkligen prova på om jag skulle klara av det hela. Jag lärde mig lite av allt man ska göra i ett företag."

Jämtland: Martin Söderkvist, Torstaskolan eller Åsbygdens naturbruksgymnasium

"Mjolkprodukten UF, 07/08"

"Ja, jag driver en getgård med gårdsmejeri. Det jag känner att jag fått med mig är en inblick i den praktiska biten i att driva företag. Det jag däremot, för egen del, känner att jag skulle vilja fått mer av är den teoretiska biten. Är mycket sådant i verkligheten."

Västerbotten: Victor Åkerström, Naturbruksgymnasiet i Burträsk

"JV skogsteknik UF, 07/08"

"Nej, jag driver inte företag. Känner lite både och inför att starta det, i alla fall just nu. Det skulle vara kul men vågar inte riktigt på grund av riskerna med ekonomin, ifall det går åt pipsvängen."

Skaraborg: Tommy Gustafsson, Sötåsen

"Plastpressaren UF, 06/07"

"Nej, inte än men jag och en arbetskamrat håller på och jobbar på en affärsplan som vi hoppas kan bli av framöver. Jag hade tänkt mig en egen firma redan innan UF men UF-läsåret inspirerade mig ännu mer till detta."

Kalmar: Niklas Andersén, Helgesbogymnasiet

"Dannes & Nickes manuellttjänst UF, 08/09"

"Nej, men kan tänka mig att göra det. Man kommer ju kunna en del om att bokföra och hur man ska sköta pappersarbetet och så."

Kalmar: Elina Edvardsson, Helgesbogymnasiet

"Deom's Alltjänst UF, 08/09"

"Nej, men har funderingar på att göra det. Jag har lärt mig framförallt bokföring och att ta eget ansvar."

Gotland: Anton Hammarström, Lövsta Naturbruksgymnasium

"HE skogsservice UF, 06/07"

"Nej, men det skulle jag kunna tänka mig i framtiden. Jag har precis muckat från lumpen och vill ha en ekonomisk grund först i sådana fall."

Uppsala: Wilhelm Lönnies, Jällaskolan

"Ett skogsföretag"

"Ja, och jag har haft nytta av mina grundläggande företagskunskaper från UF-året."

Uppsala: Mattias Bergvall, Jällaskolan

"Bättre Skog UF, 05/06"

"Ja, samma som UF, fast själv. M. Bergvall skogsentreprenad. Genom UF lärde jag mig att starta upp företag, att man behöver ha en bra affärsidé och så fick jag en inblick i företagandet."

Västernorrland: Therese Uhlin, Nordviksskolan

"Smådjursskötarna UF, 06/07"

"Senare i livet kan jag tänkte mig det. Jag har lärt mej att planera och samarbeta. Både få igenom min egen vilja och lyssna på andra. Och att kommunicera (se frågan över)"

Västernorrland: Robin Porsild, Nordviksskolan

Robin och company - allt inom slakt och styckning UF, 06/07

Nej, inte nu, men jag drev mitt UF-företag som enskild firma i trean. Men avslutade den pga tidsbrist. Jag skulle kunna tänka mig att driva företag igen, men inte själv. Jag vill inte sköta pappersarbetet, det är inte min grej.

Västernorrland: Anna Fahlgren, Nordviksskolan

H2Zero UF+ HLH UF, 07/08 + 08/09

Nej, jag driver UF för andra gången. Jag skulle jättegärna kunna driva riktigt företag. Jag gillar djur. Hunddagis är något som fattas där jag bor. Nu kan jag grunderna inom företagsamhet, det är betydelsefullt.

Kartläggning av Ung Företagsamhet på Naturbruksprogrammet hösten 2008

7. Rekommenderar du andra gymnasieelever att starta UF-företag? Varför/varför inte?

Gävleborg: Therese Arven Norling, Nytorpsskolan

"ETA potatis UF, 08/09"

"Ja, det är kul och givande. Man får ta mycket eget ansvar och så får man ju själv välja sin affärsidé."

Skåne: Kasandra Wilhelmsson, Hvilans naturbruksgymnasium

"EKO landscaping UF, 06/07"

"Absolut! Även om man inte är intresserad så ger det otroliga erfarenheter. Det är kul att få förverkliga en idé. Man får också en förståelse för sina chefer på företag vid framtida jobb. UF är verkligen en chans att göra något annorlunda jämfört med andra ämnen. Det är ett minne för livet. Det var helt klart min bästa skoltid!"

Jämtland: Martin Söderkvist, Torstaskolan eller Åsbygdens naturbruksgymnasium

"Mjölksprodukten UF, 07/08"

"Absolut! Det är en helt otrolig chans att få se hur det är att jobba med ett företag. Det är ju jättebra om man själv tänkt starta senare."

Västerbotten: Victor Åkerström, Naturbruksgymnasiet i Burträsk

"JV skogsteknik UF, 07/08"

"Javisst skulle jag det. Det blir ju lite jobb men man lär sig mycket. Mer än vad man gör om man har exempelvis något vanligt projektarbete i skolan."

Skaraborg: Tommy Gustafsson, Sötåsen

"Plastpressaren UF, 06/07"

"Ja naturligtvis gör jag det. Det är roligt och du får rätt stor inblick i hur saker och ting fungerar. Du får chansen att bearbeta en idé och du kan tjäna lite pengar, vilket jag tycker ska vara ett mål med varje UF-företag."

Kalmar: Niklas Andersén, Helgesbogymnasiet

"Dannes & Nickes manuelltjänst UF, 08/09"

"Ja det är en bra idé väldigt nyttigt för framtiden."

Kalmar: Elina Edvardsson, Helgesbogymnasiet

"Deom's Alltjänst UF, 08/09"

"Ja, det gör jag. Man lär sig väldigt mycket. Man är mer motiverad när man gör saker och ting på riktigt, och det blir roligare då, när man kan tjäna pengar med mera."

Gotland: Anton Hammarström, Lövsta Naturbruksgymnasium

"HE skogsservice UF, 06/07"

"Ja, det var kul och både läro- och händelserikt. Dessutom kan man ju tjäna pengar också."

Uppsala: Wilhelm Lönnies, Jällaskolan

"Ett skogsföretag"

"Ja, det är ett roligt sätt att få en inblick i småföretagandet. Positivt om det är det man vill hålla på med."

Uppsala: Mattias Bergvall, Jällaskolan

"Bättre Skog UF, 05/06"

"Absolut! Det är ett bra sätt att komma igång och se hur det är om man har siktet inställt på att fortsätta driva företag."

Västernorrland: Therese Uhlin, Nordviksskolan

"Smådjursskötarna UF, 06/07"

"Verkligen! Det är en möjlighet som skolan ger. Man får chans att träffa nya människor och resa. Det roligaste jag gjorde på gymnasiet."

Västernorrland: Robin Porsild, Nordviksskolan

"Robin och company - allt inom slakt och styckning UF, 06/07"

Ja, faktiskt. Det är en bra kunskap att ha med sig i livet.

Västernorrland: Anna Fahlgren, Nordviksskolan

"H2Zero UF+ HLH UF, 07/08 + 08/09"

Ja, verkligen! Ta chansen att driva UF om du kan. Det är nyttigt. Man lär sig väldigt mycket på resan.

Kartläggning av Ung Företagsamhet på Naturbruksprogrammet hösten 2008

8. Vilka råd och tips skulle du ge andra UF-elever?

Gävleborg: Therese Arven Norling, Nytorpsskolan

"ETA potatis UF, 08/09"

"Att hitta en grupp som man kan jobba med, se till så att alla jobbar. Man ska vara öppen för idéer, allt går!"

Skåne: Kasandra Wilhelmsson, Hvilans naturbruksgymnasium

"EKO landscaping UF, 06/07"

"Tänk till en extra gång innan ni bestämmer affärsidé. Det gäller att ha klart vad man vill ha ut av det hela, tjäna pengar eller få bra betyg?"

Jämtland: Martin Söderkvist, Torstaskolan eller Åsbygdens naturbruksgymnasium

"Mjolkprodukten UF, 07/08"

"När det gäller vad man väljer att jobba med rekommenderar jag mat. Alltså t ex baka bullar eller något sådant. Det går snabbt att göra och man blir av med det. Jag tror att det är bättre än att försöka skapa någon ny produkt det är det så många som gör."

Västerbotten: Victor Åkerström, Naturbruksgymnasiet i Burträsk

"JV skogsteknik UF, 07/08"

"Ta vara på tiden. Se till att hålla deadlines annars blir det knepigt."

Skaraborg: Tommy Gustafsson, Sötåsen

"Plastpressaren UF, 06/07"

"Att inte låsa sig för tidigt vid en idé, gärna bolla rätt friskt innan man bestämmer sig men, när man väl bestämt sig så är det 110 % som gäller."

Kalmar: Niklas Andersén, Helgesbogymnasiet

"Dannes & Nickes manuell tjänst UF, 08/09"

"Fixa så mycket pappersarbete ni kan innan ni börjar jobba med annat. Det är jobbigt att ha det släpande efter sig."

Kalmar: Elina Edvardsson, Helgesbogymnasiet

"Deom's Alltjänst UF, 08/09"

"Gör inte saker i sista sekunden! Ta reda på information i tid, bokför i tid och sådant som affärsplanen som vi fick sitta med flera timmar sista dagen."

Gotland: Anton Hammarström, Lövsta Naturbruksgymnasium

"HE skogsservice UF, 06/07"

"Kör på och prioritera företaget, låt inte för mycket annat komma i vägen."

Uppsala: Wilhelm Lönnies, Jällaskolan

"Ett skogsföretag"

"Gör något som känns överkomligt. Ha inga orealistiska idéer, utan istället rimliga mål."

Uppsala: Mattias Bergvall, Jällaskolan

"Bättre Skog UF, 05/06"

"Tänka efter innan. Och ha en bra affärsidé som man brinner för. Det blir lättare att jobba då."

Västernorrland: Therese Uhlin, Nordviksskolan

"Smådjursskötarna UF, 06/07"

"Var kreativ! Stanna inte och kör inte fast, utan utveckla idén hela tiden. Ta vara på allt du hör från företag och andra UF-företag och dra nytta av det och utveckla vidare."

Västernorrland: Robin Porsild, Nordviksskolan

"Robin och company - allt inom slakt och styckning UF, 06/07"

Jag är rådgivare för ett UF-företag nu. Har nästan daglig kontakt med dem. De har nytta av kontaktnätet jag skaffat mig. Jag vet ergonomiskt vad man ska göra och inte göra.

Västernorrland: Anna Fahlgren, Nordviksskolan

"H2Zero UF+ HLH UF, 07/08 + 08/09"

Engagera dig! Det är en chans att kunna synas. Använd fantasin!